

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . K 26.—
za pol leta 13.—
za četrt 6.50
za en mesec 2.20
za Nemčijo celoletno . 29.—
za ostalo inozemstvo . 35.—

V upravnistvu:

Za celo leto naprej . K 22.40
za pol leta 11.20
za četrt 5.60
za en mesec 1.90
Za pošiljanje na dom 20 v, na mesec. — Posamezne štev. 10 v.

SLOVENEČ

Inserati:

Enostolpna pettivrsta (72 mm):
za enkrat po 15 v
za dvakrat 13
za trikrat 10
za več ko trikrat 9

V reklamnih noticah stane enostolpna garmondvrsta 30 vinarjev. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja:

vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 6/III. Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevih ulicah št. 6. Sprejema naročnino, inserate in reklamacije. — Upraviškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 4 strani.

Ruski glasovi o velehradskih shodih.

Pred petimi leti se je začelo med katoliškimi Slovani važno gibanje, ki ima namen posredovati med vzhodno in zahodno kulturo in pripravljati pot k spravi med vzhodno in zahodno Cerkvijo. Prvi ruski bogoslovski učenjaki so simpatično pozdravljali to gibanje, vmes so se seveda slišali tudi glasovi nestrpnosti in sumničenj. Celotno gibanje strogo izključuje politiko, vendar je znano, da je imel cerkveni razkol usodopolne posledice na političnem polju in da bi torej tudi cerkvena sprava vplivala na politiko. Zato je umevno, da so se tudi politični krogi začeli po svoje zanimati za to gibanje. Prvi velehradski shod (leta 1907.) je bil (kakor se je takoj zvedelo iz verodostojnih virov) pod strogo kontrolo avstrijskega zunanjega ministrstva, ki se je gotovo lahko prepričalo, da shod in celo gibanje nima političnih tendenc in nikakor ni nevarno.

Letos so se začeli za stvar zanimati tudi ruski politični krogi. Prof. Troickij, glavni sotrudnik »Cerkovnyh Vedomosti«, uradnega glasila ruske sinode, je v »Stranniku« (april leta 1909., str. 496-520) napisal obširen članek, ki celo stvar slika kot najnevarnejšo in najbojovitejšo strujo »inkvizitorskega« avstroslavizma; celo zagrebški protisrbski proces je po njegovem mnenju v zvezi s tem gibanjem. Pri letošnjih slavnostih v Bolgariji so ruski govorniki navduševali za »pravoslavno« Ciril-Metodijsko idejo in svarili pred nevarno avstroslavistično Ciril-Metodijsko idejo, kakoršna se širi z Velehrada.

V letošnjem razburjenju avstrijskih političnih krogov je avstrijska »Politische Korrespondenz« prinesla iz Peterburga dopis, v katerem se vse to gibanje slika kot nevarna panslavistična agitacija, podpirana od ruskih uradnih krogov. Ta dopis so ponatisnili razni časopisi: »Laibacher Zeitung« (14. julija), »Neue Freie Presse«, »Berliner Tagblatt«, »Frankfurter Zeitung«, »Neue Freie Presse« je bila toliko pametna, da je črtala nekoliko preneumnih sumničenj; da bi bil strogo bogoslovsko-znanstveni latinski časopis »Slavorum lit. theol.« organ panslavistične agitacije, to je res že preneumno!

V dobi tolikega razburjenja se moramo čuditi treznemu članku, ki ga je princ sel ruski cerkveni tednik »Cerkovnyj Vestnik« (22. julija), ki ga izdajejo profesorji duhovne akademije (bogoslovne fakultete) v Peterburgu. Članek opozarja na drugi velehradski shod in nadaljuje: »Kulturna vzajemnost med Slovani se v Rusiji podpira po raznih shodih in časopisih. Le v bogoslovsko-cerkvenem oziru se Slovani malo poznamo med seboj. Mi, zastopniki vzhodne Cerkve, smo imeli katoliške Slovence za nesamostojne posnetke mogočnejšega zahodnega originala, s katerim edino smo se seznanjali. Sedaj pa občnokulturna vzajemnost zahteva zblizanja ali vsaj medsebojnega poznavanja tudi v tej najgloblje segajoči in najvažnejši stroki. Od srca želimo uspeha novemu podjetju na tem polju — drugemu velehradskemu shodu — v duhu sv. slovenskih apostolov, s katerih imenom je tesno zvezan velehradski shod. Nehote se nam zbuja želja, da naj bi bil pred obličjem sv. bratov slovenskih apostolov velehradski shod dostojen izraz zgodovinske resnice. Članek se sicer na podlagi programa boji, da bode shod imel preveč katoliškega misijonarskega značaja v zmislu rimske propagande. Vendar pravi: »Toda to so le naša domnevanja pred shodom. Daj Bog, da bi bila na shodu sijajno ovržena!« Bolj objektivne sodbe od pravoslavnega cerkvenega lista ne smemo pričakovati. Kakor je videti, je članek napisal znani protoierej (prošt) A. Maljcev, da tako

opraviči svojo udeležbo in se izogne sumničenju pravoslavnih fanatikov.

Dobro nam je znano, da se za velehradske shode o vzhodnem cerkvenem vprašanju živahno zanimajo odločilni cerkveni krogi v Rimu in na drugi strani v Peterburgu, zavedamo se, da smo pod kontrolo avstrijskih in sedaj tudi ruskih vladnih krogov; a vse to zanimanje nam je le v dokaz, da naše gibanje ni brez-pomembno, ampak važno in vzvišeno nad vsa politična sumničenja. Želimo le še, da bi se tudi širji krogi katoliškega duhovskega in svetnega razumništva zanimali za to gibanje, ki je velikega pomena za bodočnost krščanskih, posebno slovenskih narodov.

Štajerska S. K. S. Z. na Brezjah in na Bledu.

Včeraj in danes se mude na Kranjskem mili naši štajerski somišljeniki in saborilci. Izvojevali so letos krasno zmago proti nasprotnikom krščanskih načel. Svojo zmago zdaj štajersko krščansko ljudstvo dostojno slavi in se zahvaljuje zanj na Brezjah čudopolni Devici, prosi pa tudi nadaljnje zaščite vsemogočnega Devico v bojih krščanskega ljudstva proti tistim temnim silam, ki hočejo izriniti našemu ljudstvu tišto svetinjo, ki jo nežno hrani, a tudi odločno brani proti vsem domačim in tujim nasprotnikom, ki bi jo tako radi vplenili našemu poštenemu ljudstvu v svoje mračne namene. »Marija, k Tebi«, je donelo včeraj in danes na Brezjah in v raju kranjske dežele, na Bledu.

Slovensko krščansko štajersko ljudstvo je vodila na Brezje štajerska S. K. S. Z. Med moderno slovensko krščansko izobraževalno organizacijo zavzema štajerska S. K. S. Z. zelo častno, če ne najčastnejšega mesta. V svojem okrilju družijo 104 društev. Ima tudi nastavljenega svojega lastnega tajnika, kar še osobito povzdiguje notranje njeno točno poslovanje in je glede na to prehitela svoje posestrime »Zveze«, da, prehitela tudi ljubljansko osrednjo S. K. S. Z.

Kak ugled uživa in kako priljubljena je štajerska S. K. S. Z. med krščanskim štajerskim ljudstvom, kaže nam njen letošnji polet na Brezje in na Bled. Nihče ni pričakoval, da polet štajerci v tako ogromnem številu na Kranjsko, da se poklonijo čudotvorni Mariji Devici in da obenem štajersko ljudstvo izpoznavajo kranjsko ljudstvo in krasne romantične gorenske pokrajine. Čestitati moramo štajerski S. K. S. Z., ker se ji je posrečilo, da je pohitelo toliko ljudstva z zelene Štajerske na Kranjsko.

Pripeljali so se štajerci s tremi posebnimi vlaki. Na celjskih dveh posebnih vlakih se je pripeljal 2400, z breziškim pa 827 štajercev. Z zelenimi vejicami so si okrasili štajerci vozove. V Ljubljani je pozdravil poletnike tajnik osrednje S. K. S. Z., Traven, ob izstopu iz vlaka na Otočah pa državni in deželni poslanec Pogačnik. Ljudstvo je nato odhitelo na Brezje, kjer se je ob pol 2. popoldne vršil slovesen vohod. Ob 3. popoldne je propovedoval zdolski župnik Šoba, ob 6. pa državni in deželni poslanec dr. Korošec, nakar je sledil blagoslov in srce pretresujoči izpoved z gorečimi svečami romarjev. Bil je to najkrajšnji prizor.

Danes je propovedoval ob 6. zjutraj izborni organizator štajerske mladine šentpeterski župnik Fr. Gomilšek, ob 8. pa artiški župnik J. Potovšek.

Pohitelo je danes tudi nad 1800 poletnikov na Bled, ker so imeli kratko propoved in sv. mašo.

Popoldne so se pa odpeljali naši štajerski sorojaki s krasne Gorenjske nazaj v milo svojo domovino.

Politika poljske ljudske stranke.

»Neue Freie Presse« je v svoji včerajšnji številki priobčila iz peresa poljskega državnega poslanca Jana Stapinskega pod gorenjim naslovom nastopni članek, datiran iz Gradeža od 24. t. m. (kjer se Stapinski sedaj nahaja):

»Odkar je nastala sedanja vlada in večina poslanske zbornice, ki jo podpira, ni poljska ljudska stranka prikrivala svoje nezadovoljnosti. Na sejah poljskega kluba se je o vzrokih te nezadovoljnosti ponovno razpravljalo in pretežna večina kluba je pritrjala našim nazorom in stremljenjem. Različnosti mnenja so obstajale le glede časa in načina zaželenih sprememb. Pooblaščen od kluba sem tudi na plenarni seji za časa zadnje proračunske debate izjavil, da je sedanja sestava vlade in parlamenta za klub nevzdržljiva. Isto sem ponovno rekel in utemeljeval toliko nasproti ministrskemu predsedniku kolikor tudi nasproti voditeljem nemških strank. Zagotovljenja od one strani, da pride na jesen do spremembe, pojasnjujejo, zakaj smo v tej neznosni vlogi vztrajali do konca zasedanja in zakaj smo tako toplo želeli zaključenje zasedanja.

Sedanja sestava vlade ima odločne znake, ki so za slovenske narode skeleči. Na nemški strani sede na vladi pronsirani nacionalisti. Temu nasproti nimajo poljski in češki ministri tega značaja. In pri tem je razmerje 9:4 naravnost izizvoje, kajti to je poniževalno.

Gola zagotovljenja vlade, da je nepristranska, so odločno ovržena po njenih dejanjih. Nemški šolski nadzornik za Kranjsko, načelnik deželnega finančnega ravnanstva v Pragi, odredbe Ruberja glede razpravnega jezika na najvišjem sodišču, izjave Bilinskega v proračunski komisiji glede telefoničnih jezikovnih odredb, agitacije Schreinerja in zgodovina bosanske banke, vse to dokazuje, da ta vlada ni zmožna, da uspešno štiti najvažnejše stvari države. Tek zadnje parlamentarne krize je večinoma odseval kakovosti te vlade.

Kar se pa tiče grupiranja strank v poslanski zbornici, je sedanje stanje nemogoče iz sledečih vzrokov: Ako se vse nemške stranke združijo in potisnejo ob stran nasprotstva, ki jih ločijo, ako se baron Morsey pridruži poslancu Wolfu, ako se poslanec Drexel čuti solidarnega s poslancem Stranskem, ako torej na nemški strani odločuje narodnost, tedaj mora priti tudi na slovanski strani do enakega združenja narodnih strank. Ako se nobena nemških strank noče odreči narodni solidarnosti, tedaj ni nam Poljakom dovoljeno, da slabimo potrebno slovansko protitežje.

Treba je porazdelitve na temelju trdnoločenega programa gospodarskega in socialnega delovanja. Ako bi se to pokazalo nemogoče, ako bi se vse nemške stranke vztrajno upirale, da se ugodni najpravičnejim željam drugih narodnosti, potem ne strpé tega — ne glede na posledice — niti Poljaki niti drugi zastopniki Slovanov. Vsaj kar se tiče poljske ljudske stranke, moram odločno izjaviti, da ne moremo pod nobenim pogojem ostati v enem bloku z nemškimi strankami proti slovenskim strankam. Prepričan sem, da mnenje poljske družbe soglašajo z našimi nazori in da bo ves poljski klub hodil po tej poti, ker mu sicer preti razpad. Program za jesen: 1. Sestava večine zbornice na podlagi točno določenega delavnega programa; 2. primerna preosnova ministrstva. Ako se to ne zgodi, je pričakovati bankrota centralnega parlamenta in vsega centralizma.

Poslanec Stanek o obstrukciji.

Na shodu agrarcev je poslanec Stanek govoril o obstrukciji in njenem pomenu. Navajamo njegovo izjavo, ker ona pobija vse sofizme, s katerimi Hribar in Ploj izkušata preprečiti uspehe akcijskih strank. Stanek pravi, da ni istina, da bi se šlo češkim agrarcem samo za gospodarske pridobitve. Šlo se je za to, da se ugled in pomen »Slovanske Jednote« povzdigne, torej za politično stvar. Dano nam je bilo na možnost, da bi dosegli različne gospodarske koncesije za poljedelstvo, ako bi umaknili svoje nujne predloge, a teh vladnih ponudb nismo sprejeli, ampak smo ostali neomajni na stališču, ki ga je »Slovanska Jednota« sprejela. K temu postopanju smo bili zavezani vsled načelnega klubovega sklepa in pa tudi po celem našem odnošaju do vladnega zistema, ki ni imel za interese češkega ljudstva čisto nobenega razuma. Nemško nadvlado v Avstriji, reprezentovano po kabine!u Bienenrthovem, je bilo treba poučiti, da se pomen češkega naroda ne sme vedno podcenjevati. Glede bodočnosti pravi Stanek, da je po zadnjih sklepih rusinskega kluba in po zadržanju Poljakov »Slovanska Jednota« zagotovljena.

Kar je tu govoril Stanek o Čehih, velja ravno tako in še bolj za Slovence. Zanimivo je to, da je vlada hotela s koncesijami obstrukcioniste kupiti, a se niso dali. Hribar je pač odpadel, a kakor smo že dokazali, je z obrtno šolo naredil slab kupčijo, ki ni vredna, da se je mož politično tako kompromitiral.

Poljski listi o Slovencih.

»Gazeta Powszechna«, glasilo poljske ljudske stranke in njenega voditelja g. Stapinskega, stoji odločno na strani »obstrukcionistov« in brani njene voditelje pred neopravičenimi napadi in sumničenji. O dr. Kreku piše: — Kdor je slišal ali čital kadarkoli kak govor tega plemenitega slovenskega duhovnika, moral je dobiti vtis: to je človek, ki je veliko mislil, čutil in trpel. Človek, ki ne zna lagati in se posluževati zvijače. Izkušnje življenja so pretopile v njem izvir solzá v prečiste kristale načel. In radi tega govori Kreka niso veriga obrabljenih besed, ampak studenec misli mlade in tvorne!

Prismuknjeni šmok pobija človeka take višine z dovtipom, da imenuje slovenski narod »Kulturtrögerja« monarhije. Kakor, da bi maloštevilni narod ne mogel imeti v sebi veliko več civilizacijskih stremljenj, kakor pa veliki narod, izmuštran s paragrafi in s policijo.

Najbolj je pa razburila nemške vest o navdušenju, s katerim se je sprejel na zborovanju telegram poslanca Stapinskega.

Tega še ni bilo.

V »Poljskem kolu«, doslej tako neizmerno ceremonijalnim, salonskim, spodobnim, so pričeli zveneti odmevi novih hrepenenj. Postal je pozorišče nasprotnih si med seboj struj. Podpredsednik je poslal na nek shod v neki Ljubljani pozdrave in je z njimi izzval pojave najvišjega navdušenja.

Sever in jug države se družita nad glavami sovražnega nemškega plemena k skupni misli . . . na odpor in napad.

Ali ni to za Dunaj vzroka dovolj, da se razburja in . . . boji?

Odkriti načrt vladnih strank.

Veleugledno glasilo nemškega centra »Kölnische Volkszeitung« objavlja pod zaglavjem: »Blok vseh slovanskih strank« obširen dopis z Dunaja, ki se peča med drugim tudi z našim ljubljanskim demonstracijskim shodom. Članek je brez vsake dvojbe inspiriran po dunajskih vodilnih krščanskosocialnih krogih, zato je važen, ker odkriva načrte teh krogov, ki stoje

danes v nam nasprotnem političkem taboru. Članek zabeleži sklepa našega in tržaškega shoda ter Rybafevo izjavo, in žalostno konstatira, da je izjalovljeno upanje, da se radi »Savezovega« odpora zblinje jeseni obstrukcija S. L. S. Mladočeške, realistiške in hrvaške izjave smatra za platoniške. Članek je resen politik, zato pa ne veruje izmišljotinam, da vodijo obstrukcijo osebni razlogi. Ono važnost, ki ji gre, prizna Stapinskičevi brzojavki in konstatira, da se gre za ustanovitev slovanskega bloka. Prizna, da se je po nemško-poljski-italijanski koaliciji oslabila slovanska pozicija. Svet naj zna, da so Slovani močni v Habsburški državi. Članek se slovanskega bloka grozno boji. Priporoča, naj se dela na cenena pogajanja s posameznimi slovanskimi strankami, nego da se čaka na ustanovitev slovanskega bloka. — Mi smo zabeležili člankovo vsebino, da konstatiramo: 1. Po odločnem nastopu Slovanov je prisiljeno tudi inozemstvo, da se a) peča s Slovani in b) celo s Slovenci, ki jih je prej inozemstvo popolnoma preziralo in niti ni znaio, da smo sploh Slovenci na svetu. 2. Pokazati smo hoteli, po kakih slovanskim koristim izdajalskih potih hodijo tisti slovenski politiki, ki so jim maienkostne osebne mržnje in ceneno prigovarjanje vladinovec več, kakor pa slovanka skupnost, ki se jo vladinovci bolj boje negoli nebedisigatreba križa.

»Vaterland« se tudi tolaži, da se ne vresniči veliki slovanski blok. Upa, da se Poljaki ne pridružijo ostalim Slovanom. Ob enem pa napoveduje, da se po cesarjevem rojstnem dnevu prično pogajanja za zopetno zasedanje češkega deželnega zbora.

Nedeljski shod in demonstracije v Ajdovščini.

(Izvirno poročilo »Slovincu« iz Ajdovščine.)

Včeraj 26. t. m. je minulo osem tednov, kar so pričeli stavkati delavci ajdovske predmestnice. Ves čas so se mirno obnašali in niso odgovarjali na nesramna izživljanja od strani uradništva in ravnateljstva. Vedno so držali in še držijo krepko skupaj, uživajo simpatije vseh poštenih Slovincov, ki jih podpirajo, kjer le morejo. Da se pa pojasni položaj zadnjih dni, zato je stavkujoči odbor sklical minulo nedeljo dobro obiskan

shod.

Med udeleženci smo opazili mnogo tržaških delavcev. Poročal je prvi dr. Mandič, za njim Jaklič. Po teh govorih sta govorila še dva tržaška delavca. Takoj po shodu so se vsuli zborovalci med pevanjem »Hej Slovani« v varno, kjer so priredili velikanske

demonstracije.

Najprej so šli delavci in delavke k Amannovemu stanovanju. Med potjo je par otrok, ki so spremljali stavkujoče, razbilo par oken od skladšča za štrene. Ne daleč zatem so srečali Amanna in sina, ki sta pa kmalu pokazala razsrjenim delavcem svoje junaške pете. Oddala sta tudi več strellov, ki so pa le slabo zadeli. Bil je samo eden lahko ranjen. To je delavstvo le razkačilo in pričeli so metati v Amannovo stanovanje kamenje. Ko so tam vse pobili, so se podali mirno domov. Toda med potjo srečajo skrajno osovražljenega Ganzu, ki je izzivajoče hodil okoli tovarne z dvema gospodom. Delavstvo se je takoj udrlo za njim. Toda, ta se je hitro skrnil v tovarno, nakar so pričeli razbijati novo poslopje tovarne. Razbili so vse šipe, raztrgali zagrinjala in nekateri šli skozi okno v tovarno, kjer so polomili nekaj strojev. Razbili so tudi hišo poleg tovarne, kjer je imela požarna bramba svojo šrambo. Razbijali so čelade, bobnali po kotlih, ki so jih dobili, priredili so celo godbo s skledicami, kot jih imajo vojaki za menažo. Nekateri so vdrli v prvo nadstropje, kjer so zmetali stole in mize skozi okno. Tudi cevi od dimnikov niso pustili. Razbili in raztrgali so vse, kar jim je prišlo pod roko. Vse so opravili tekom tričetrt ure, dokier niso napravili orožniški mir.

Sedaj je vse mirno. Nekateri imajo porezane roke za spomin, kedaj so bili oni gospodarji tovarne.

Dodatno se nam poroča: Streljal je tudi Amannov sin. Pri tem je bil lahko ranjen Alojzij Repič. Ranjen je tudi Furlan Anton. Tudi pri pobijanju je bilo ranjenih več oseb. Škode je nad 1000 K.

IZPREMEMBA SRBSKE DINASTIJE NEIZOGIBNA.

»Berliner Zeitung am Mittag« poroča: Princ Jurij ima v rokah Pašičevo pismo prejšnjemu ministru Genčiču, ki naglašja, da staroradikalci soglasno sodijo, da je neobhodno potrebno, da se izpremeni srbska dinastija. Volitev kakega an-

gleškega princa za srbskega kralja bi bila najugodnejša. Kralju Petru naj bi se za odpravnino izplačalo 5.000.000 dinarjev.

REORGANIZACIJA GRŠKE ARMADE.

Grški kralj je odobril reformo novega vojnega ministra, po kateri odstopijo kraljev. principi kot poveljniki iz armade in zadobe vojaška častna mesta. Generalissimus postane inozemski častnik, ki reorganizira grško armado, trije drugi inozemski častniki pa prevzamejo inspekcijsko službo.

ŠPANSKA PROTI MAROKU.

O zadnji bitki pri Melilli dohajajo podrobna poročila. Podpolkovnik Marin se je zgrudil zadet od dveh krogelj. Špancem prijazni Maročani so iskali in našli zaščito s svojimi ženami in otroci v španskem taborišču. Špance je napadlo 16.000 Kabilov. Bili so drzno hrabri. Osvojili so en španski top, ki so si ga Španci zopet osvojili. — Španski ministrski svet je sklenil, da odpošlje v Maroko armado 30.000 mož. Poveljeval ji bo najbrže infant Ferdinand. — Maroško poslaništvo je zapustilo Madrid. — V Barceloni se je zaradi vojske proglasila splošna stavka. Proglasili so obsedno stanje. V Labadellu so pa celo stavkujoči delavci prerezali brzojavne žice in tako povzročili, da se ni odpeljal neki vojaški viak.

TOLSTOJ PRED SODIŠČEM.

V Peterburgu se vrši te dni sodna razprava proti Tolstiju zaradi njegovega dela: »Kraljestvo božje je v vas.« Tolstoj bosta zagovarjala dva slavna peterburška zagovornika.

Dnevne novice.

+ »Narodna zveza«. Dr. Šusteršič še vedno ni dobil nikakega obvestila o izstopu »Saveza južnih Slavena« iz »Narodne zveze«. Zdi se nam, da je razbitje »Narodne zveze« le pobožna Plojeva želja, da se mu je pa načrt izjalovil v veliko nezadovoljnost barona Bienenrtha. Moške in resne besede dr. Rybača na tržaškem shodu priča o, da bi tako herostratsko početje ne obrodilo tistega sadu, ki ga pričakujejo Ploj, Bienenrth in Schreiner.

+ **Bielohlawek nad dr. Krekom.** Znano je še našim bralcem, kako je dr. Krek v državni zbornici odgovoril Bielohlawku na njegov napad. To pa še sedaj mori tega glasnega veljaka krščansko socialne stranke. V svojem listu »Volksprese« je na uvodnem mestu v članku, tiskanem z debelimi črkami in med noticami počastil dr. Kreka s tako izbranimi besedami, da dvomimo, da bi bil kedaj na Jude ali na svoje sedanje zaveznike Wolfovce tako nastopil. Grozi tudi, če bo dr. Krek govoril pri katoliškem shodu na Dunaju. — Mi sodimo, da je ob takih razmerah res nemogoče, da bi šel dr. Krek ali kdo drugi naših mož iskat takih Bielohlawkov k dunajskemu katoliškemu shodu.

+ **Plojev klub.** Čemu mu je klub? Saj so vendar gospodje združeni v »Savezu južnih Slavena«! Zdi se nam, da se je »Savez« medtem razsul, ker mnogi »Savezovi« člani ne odobravajo Plojeve vladne politike. Zato je tudi Ploj zopet udaril na opozicionalno struno, a nihče mu več ne veruje. Uspoštovati morajo tudi vsi jugoslovanski poslanci, da ljudstvo, Slovenci kakor tudi Hrvati v ogromni večini simpatizuje z odločno politiko »Slovenskega kluba« in ne more razumeti, zakaj da so v besedah tako radikalni poslanci »Saveza južnih Slavena« stali ob strani — in pali še celo slovenskim boevnikom v hrbet.

+ **Slovenski liberalci zopet narodni.** »Narod« se je postavil zdaj v vzvišeno narodno pozo, v tako, ki še za v zelnik ni. Seveda je pa združena »Narodova« najnovejša gledališka poza s splošnim sumničanjem na našo stranko. Nakopičil je ponedeljkov »Narod« zopet celo kopico neštetokrat ovrženih liberalnih laži. Zopet pogrjeva staro izmišljotino, češ, da so prodali »klerikalci« po uvedbi splošne in enake volivne pravice koroške Slovence. »Narod« naj rajši pove, da so izročili Korošci svoje zahteve Ploju, za katerega se zadnje čase »Narod« tako poteguje, ki pa za koroške Slovence še ust ni odprl. Naša stranka je narodna. Njeno delo in njena zgodovina to dokazujeja. Kdo se bori na najskrajnejših naših postojankah za narodni obstoj? Ne-li naši ljudje? Žalostni narodnjaki so tisti liberalci, ki upijejo, kako da so narodni, na drugi strani so se pa vezali leta in leta z Nemci proti, svojim slovenskim rojakom. A kaj se bomo prerekali o narodnosti s tisto kranjsko liberalno stranko, ki jo je celo »Narodni Dnevnik«, najhujši naš načelni nasprotnik, uničevalno obsodil zaradi njene političke konfuznosti in breznačelnosti.

+ **Dve obstrukciji** sta bili v državnem zboru. »Narod« tako piše. In kar »Narod« piše, je vse res, ker le resnico piše glasilo »konfuzne« in »breznačelne«

kranjske liberalne stranke. Resno tako ne moremo več vzeti, kar »Narod« čeblija. Saj ni niti med liberalci na giasu, da je liberalni časnikarski starček resen list. Zato pa tudi konfuzno izvaja, da sta bili v drž. zboru dve obstrukciji, ena proti italijanski pravni fakulteti, druga pa obstrukcija klerikalcev. O obstrukciji proti laški fakulteti modruje »konfuzno« glasilo kranjskih liberalcev, da so bili tudi liberalci za njo. Mi vzamemo to izjavo na znanje. Vprašamo pa le, zakaj se ni udeležil te po »Narodu« ta prave« obstrukcije tudi sedanji Generalissimus kranjskih liberalcev hofrat dr. Ploj, ki je govoril le četrte ure mesto da bi bil imel obstrukcijski govor, kakor je to po »Narodu« soglasno sklenila »Narodna zveza«.

+ **»Narod« napada Rybača.** »Narod« napada Rybača, češ, da je sam kriv, ker ne zna, da so izstopili tisti jugoslovanski poslanci iz »Narodne zveze«, ki »ne stoje pod Šusteršičevo komando« v seji večine vseh jugoslovanskih poslancev, dasi je bil brzojavno povabljen na sejo. »Ni lepo, da očita »Narod« Rybaču, ker ni prišel k tisti razdiralni seji. »Narod« naj rajši prime Hribarja, zakaj je zamujal najvažnejše državnozbornske seje, tako da smo ga celo mi morali spomniti na njegovo dolžnost.

+ **O praškem vseučilišču** in o žaiostnih razmerah, ki vladajo tam pod vplivom Masařykovih idej je napisala zadnja »Zora« jako upoštevanja vredne besede. — »Čech« je sedaj v češkem prevodu ponatisnil članek Andreja Vebleta in opozarja češke kroge nanj.

+ **Prvi Orel na Koroškem** je bil ustanovljen včeraš. 26. t. m. v Št. Jakobu v Rožu. Na ustanovnem občenem zboru je predaval zastopnik Z. T. O., brat J. Podlesnik. Da bi se mu kmalu pridružilo več bratov po zeleni Koroški! Na zdar!

+ **Enketa gde ponavljavnih šol,** ki je bila prvotno določena na 29. t. m., se bo vršila pozneje enkrat, kar se bo pravčasno naznanilo. Toliko v vednost vsem gospodom, ki so bili povabljeni od referenta deželnega odbora.

+ **Pogreb č. g. župnika Stankota Peharca.** Iz Novegamesta smo danes prejeli brzojavko: Kondukt g. župnika Peharca bo jutri tukaj ob 4. uri popoldne. Truplo bodo prepeljali v Tržič. Pogreb v Tržiču bo v četrtek ob pol 11. uri dopoldne.

+ **Na shodu slovenskih staršev pri Sv. Jakobu v Trstu** je vladalo zoper vladne organe, ki na nečuvven način zavlačujejo slovensko šolsko vprašanje v Trstu, takšno ogorčenje, da se je bilo bati eksplozije v najhujših oblikah.

+ **Vžigalice** namerava v svojo korist založiti tudi »Narodna delavska organizacija« v Trstu.

+ **»Edinost«.** »Edinost«! Na dr. Šusteršičev poziv na shodu v »Unionu« k »Edinosti« je odgovoril »Slov. Dom« v uvodniku, v katerem izjavljajo med običajnimi liberalnimi očitani in osebnimi napadi na načelnika naše stranke, da se »na takšne limanice vsedajo samo kalini«. Vzamemo hladnokrvno na znanje odgovor »Slovenskega Doma«. Sicer itak znamo, da našim liberalcem ni bilo nikdar nič na slogi Slovencev, ki jim je dobra le kot puhlica na koncu jezika. Dobro je pa le, da se »Slovenski Dom« to tako odkrito povedal, bo vsaj slovenska in slovanska javnost znala, da so grobokopi jugoslovanske edinosti in sloge slovenski liberalci. Slovensko ljudstvo bo zato že obrčunaloz liberalci, kakor zaslužijo tisti, ki so jim več male osebne, kakor pa slovenske in slovenske koristi.

+ **Kdo ima na vesti dva mrtveca in nebroj drugih žrtev?** V liberalcem neprijetno sršenovo gnjezdo je zopet dregnil »Slovenski Dom«, ki piše med drugim: »da še vedno je v deželi tisti, ki je zakrivil vso nesrečo v septemberskih dneh, ki ima na vesti dva mrtveca in nebroj drugih žrtev«. Načelnik kranjske liberalne stranke za te besede »Slovenskemu Domu« ne bo hvaležen. Saj zna ves svet, da je ravno Hribar zahteval, naj vlada z vojaki zastraži kazino. Ubogi Hribar! Zdaj ga še »Slovenski Dom« zato napada, dasi ga ne imenuje. Smili se nam revež, ki ga bomo morali, kakor vse kaže, še vzeti v zaščito proti napadom »Slovenskega Doma«.

+ **»Marš nazaj na Gorenjsko skozi podbrdski predor!«** upije v »Soči« goriški Andrej Gabršček na našega vzorno delavnega poslanca č. g. župnika Pibra. Ti presneti Gabršček, kako je podjarmil Goriško, da ima tako absolutno komando že nad podbrdskim predorom. Upravičeno pa vendar še dvomimo, da bi Drejc imel zapovedovati, kdo sme ali ne sme skozi podbrdski predor v lepo goriško deželo, zato menimo, da bi bilo prav, ako bi sedaj pred deželnozbornskimi volitvami na Goriškem poslanci S. L. S. večkrat poleteli na Goriško in tako našim somišljenikom na Goriškem pomagali dokazati kričavemu Andreju, da nima nič govoriti na Goriškem.

+ **Za župnika nove župnije Gora** je prezentiran ondotni župni administrator g. Lorenc L a h.

+ **»Glas Puka«** se imenuje hrvaški krščansko-socialni tednik, ki je pričel izhajati v Zagrebu namesto »Glas Naroda«.

— **Požar.** Iz Št. Lovrenca. 26. julila: Ko so šli danes skoro vsi ljudje na semenj sv. Jakoba na Veliko Loko, je nastal v Spodnjih Praprečah zraven postaje ogenj v Špančevem kozoicu. Otroci so se igrali in zažgali. Poldne je odbila ura, ko začne biti plat zvona. Ljudje so bili v groznem strahu. Vsa vas je blizo skupaj, strehe s slamo krite, mož skoro nič doma. Hitro so pritisnili iz bližnjih vasi, ženske so pritekale s škafi, mala občinska brizgalna je prav dobro delala, nevstrašeni možje so škaš za škašom vliвали na gorišče. Posrečilo se je ogenj omejiti. Kozolec je pogorel popolnoma. V njem pet štantov žita vsi vozovi in vse gospodarsko orodje. Zarvarovan je bil Ignacij Grmovšek za 200 kron, škode ima nad 1200 K. Mož, ki si je posestvo kupil in v zadnjem času z velikim trudom nekoliko dolg poplačal, je mali posestnik s sedmimi malimi otročiči. Žito in seno, vse mu je zgorelo. Prosi usmiljena srca pomoči. Milodari naj se pošiljajo župnemu uradu v Št. Lorencu.

+ **Višenjski potok,** ki je izginil v Mlačevem v podzemsko jamo, in ki so ga napeljali v stransko strugo, da morejo spodnji mlini mleti, se bo rešil za mlinarje in poljedelce. Po navodilih deželnega stavbenega svetnika Sbrizaja se jama zabetonira, a tako, da bo iz betonske struge segala navpik betonska cev, skozi katero se bo dalo dognati, ali pri povodnjih udari voda iz podzemske jame navzgor. Delo bo v par dneh končano. Treba pa bo misliti na to, da se ves potok od Višnje gore regulira, kar je v ozki zvezi z izboljšanjem travnikov. Deželni odbornik dr. Lampe se je ob tej priliki domnil z nekaterimi domačini, da bi se začelo s poskušnjami za izboljšanje travnikov. Svet je jako ugoden in se bo dalo mnogo doseči. Voda pa, ki se v zgornjem delu brez koristi izgubi, bo po regulaciji prišla v korist spodnjim posestnikom, zlasti mlinom in žagam.

— **Imenovan** je c. kr. sanitetni asistent g. dr. Emil Mayr v Logatcu za c. kr. sanitetnega koncipista.

— **Grad Miramar** bo za občinstvo od 2. avg. zaprt, ker pride tja nadvojvodinja Marija Jožefa, park pa bo še odprt do nadaljnih odredb.

— **Ustreljen stotnik.** V Ratečah na Gorenjskem se vrše strelne vaje 9. batalijona poljskih lovcev. Stotnik Edvard Berger se je upal predaleč iz zavetišča ter je bil ustreljen v vrat. Stotnik se je takoj mrtev zgrudil. Berger bi bil v par mesecih postal major.

— **Smodnik in cigareta.** V soboto je kupil Anton Korošec iz Tomišlja pol kilograma smodnika, dejal ga v žep, kadil cigareto, jo vtaknil v žep. Smodnik se je vnel. Korošec je tako nevarno ranjen, da bo težko kaj z njim.

— **Zopet nesreča s puško.** V Strugah pri Ribnici je Anton Bradač po nesreči nevarno ranil s strelom Jožefa Križmana, ki bo težko okrevaj.

— **Katoliško slovensko izobraževalno društvo v Št. Vidu pri Vipavi** je praznovalo v nedeljo, 25. t. m. svojo desetletnico društvenega obstanka z društveno sveto mašo in popoldanskim zborovanjem.

— **Slovenca v Carigradu.** Somišljenika, ki potujeta po Turškem nam pišeta iz Carigrada: Prišedši v ponedeljek (19. t. m.) v Carigrad, sva videla na petih krajih po 4—5 vešal, kar na velikih trgih; zjutraj obešajo Staroturke ter jih puste na vešalih kake dve uri. Idočega mimo »gavg« me je nekaj davilo, in stopil sem hitreje. Imajo jih še kakih 40 zaprtih, ki jih bodo še obesili. — Danes, 23. julija, obletnica ustave, so Otomani kar pijani ustave; slavnostni sprevedi, godbe po mestu; tuji jim čestitajo, kar jih zelo veseli. V mesto so dospete deputacije Bolgarov, Beduinov, Čerkesov itd., itd.

— **V Ameriki utonil.** Iz Taylor Wash. poročajo, da je ondi Alojzij Gaie iz Šent Jurja pri Grosupljem pri kopanju utonil v jezeru.

— **Kranjski vodovod** je dovršen. Prva voda po vodovodu je te dni pritekla v Kranj.

— **Umrl** je v Tacnu pod Šmarno goro hišni posestnik in sodarski mojster gosp. Janez Medved.

— **Bik ga je poškodoval.** Posestnik France Vovk iz Ostrožnega Brda je gnal tri bike napajat, in sicer proste, ne da bi jih bil imel kakor je to običajno, za nosno rinko prevezane. V oddalju kak h 30 korakov zagleda starejši, tri leta stari bik enega vola in 70 let starega pastirja Antona Šuša iz Suhorja. Bik se zaleti najprvo v vola, potem pa še v pastirja, kateremu je polomil nekaj kosti in ga sploh tako poškodoval, da je le malo upanja, da bi starec okrevaj.

— **Umrli** je v Trstu dekan monsignor Karol Fabris.

— **Poslanec Walcher župnik.** Državni poslanec koroški Walcher bo imenovan za župnika v St. Vidu na Glini.

— **Sleparski igralci ali svarilo lahko-vernim.** Jožef Jugovic, hišnik in delavca France Nadižar in Lenard Božič, vsi trije iz Trsta, so obče znani kot sleparski igralci. Dne 10. majnka je bil v Kranju semenj. Vsi trije so po prejšnjem dogovoru stopili na Opčinah na vlak in se pripeljali v Kranj, ne da bi imeli tam kako opravilo. Ta dan je Valentin Ferlan na sejmu prodal nekaj živine. Kupec Jakob Verhovnik mu je izplačeval kupnino v kolodvorski restavraciji v Kranju. Tu so bili navzoči tudi prej navedeni trije sleparji ter so opazovali Ferlana, ki je bil nekoliko vinjen. Kot priprostemu kmetiču, jeli so mu prigovarjati, naj ž njimi igra, kajti osumljenci so že prej navidezno sami med seboj igrali igro »kelne«. Ta igra se igra na ta način, da položijo igralec, ki ima blagajno, malo, kot šibro veliko kroglično na mizo in jo pokrije z malim livnikom, poleg tega ima še dva enaka livnika. Igralec prestavlja hitro dotične livnike in tisti, kateri stavi, mora uganiti pod katerim livnikom se krogličica nahaja. Sprva je bilo to lahko uganiti, ker je Borčič, ki je držal banko, tako prestavljal livnike, da je še Ferlan stavil 5 K in uganil, kje tiči krogličica. Nato so pa obdolženci zahtevali, naj stavi po 100 K. Res se je dal kmetič zapeljati ter je trikrat stavil po 100 K, a vselej izgubil, kajti Borčič je znal tako spretno prestavljati livnike, da je bil Ferlan vsakokrat žrtev optične prevare ter vsakokrat na napačni livnik pokazal. Sleparji so si nato denar med seboj razdelili. Nadižar je svoj delež, stotak, skril pod neki kamen, da ne bi ga dobili pri njem. Borčič je bil obsojen na šest, Jugovic na pet in Nadižar na dva meseca težke ječe in vsi trije še v primerno denarno kazen.

— **Umrli** je v Petrovskem pri Krapini bogoslovec II. letnika Večeslav Zajec.

— **V tujini ubit.** V Diamondville, Wyo., je v rudniku ubilo Slovenca Franceta Peruška, doma iz vasi Kumni vrh pri Šmarjeti na Dolenjskem.

— **Umrli** je v Dolenjem Logatcu gdč. Ana Sore v 67. letu svoje dobe.

— **Hrvaške trgovske zbornice** prirede v mesecu septembru izlet svojih članov v Bosno.

— **V Krki** je utonil topničar Konrad Rojko.

— **Amerikansko.** Ako se kdo v Ameriki z žensko skrega, priobči v listih njeno sliko in svarilo »rojakom«. Tako v »Glasu Naroda« objavljala Martin Colarich iz Clevelanda sliko svoje pobegle žene Marije Colarich roj. Vidrich, doma iz Dračje vasi na Dolenjskem. Pod sliko, ki predstavlja ženo v poročni obleki, je mož dal tiskati: »Če kdo to žensko spozna, prosim ga, da mi naznani njen naslov, ne zato, da bi jo hotel nazaj imeti, temveč zato, da bi se ji mogel izogniti.

— **Burni prizori v zagrebški veleizdajniški razpravi.** Na razpravi v soboto je prišlo radi znane afeze Nastiča radi neke menice do burnih, viharjih prizorov. Nastič je izpovedal pod prisego, da neki dolg 500 dinarjev ni njegov dolg. Branitelj dr. Popovič pa je nato glasno prečital — neko pismo Nastičevu, v katerem pri-znava, da je to njegov dolg. To je povzročilo veliko senzacijo. — Državni pravnik in predsednik sta bila skrajno razburjena in nista hotela, da se govori o tem. Branitelj dr. Popovič: »Nastič je torej pod prisego lagal. (Velikanski hrup v dvorani.) Občinstvo je vzklikalo: »Tako je! Lagal je. Pregarjajte ga radi krive prisegel!

— **Ugrabitev mladoletne deklice.** Iz Trsta poročajo: Dne 14. minolega marca je vpokojeni redar Jakob Požar dal nalog svoji hčerki Ivanki, rojeni leta 1892., stanujoči v ulici Campanile št. 11, naj spremi v samostan na Voloskem desetletno sestrico Lucijo. V to svrhu jej je oče poleg denarja, potrebnega za pot, izročil tudi 24 kron, ki jih je imela izročiti samostanu. Čez par dni je oče izvedel, da je bila Lucija izročena v samostan na Voloskem; hčere Ivanke pa ni bilo več nazaj v Trst. Ubogi oče je prestrašen poskusil vsa sredstva, da bi izvedel, kje se nahaja Ivanka. Ali vse poizvedbe so bile zaman. Šele pred par dnevi je neki Denipote, stanujoč v ulici Chiozza št. 15, povedal Požarju, da je njegovo hčer bržkone odvedel neki Gvido Rutter, privatni uradnik, star 30 let, oženjen in z deco, poprej stanujoč v ulici Cavana št. 18. Pobegnili da sta v Benetke. Požar je to naznanil policiji in se je sam podal v Benetke, kjer je s pomočjo tamošnje kvesture našel svojo hčer in jo privedel nazaj v Trst. Deklica je povedala očetu, da čim je izdala ves denar in zastavila vse dragocenosti, je Rutter, ki se je dajal preživljati od nje, izginil. Predvčerajšnjim pa so ga iztaknili v Trstu, ga aretirali in izročili sodišču.

Štajerske novice.

— **Grozno je toča klestila** v soboto ob 5. uri pri Sv. Lovrencu v Slovenskih goricah in na Polensaku. Posebno je pobila kraje: Dragovič, bolj Juršince, Vinšak in naprej čez ves Polensak. Strahovito je lomila šipe, strehe, drevje, debela kakor oreh in še bolj. Na drevesih ni lista, da je škoda velika v vinogradih, v sadonostnih itd. je razumno. Potniki pravijo, da je pri Ormožu moral vlak ustaviti, tako huda ura je bila. Tudi okoli Ormoža je toča pobila. Odbijala je z dreves celo pest debele veje. Opustošenje je toliko, da bo prebivalstvo na posledicah trpelo več let. Od Ormoža in Sv. Miklavža do Središča in Drave je vse uničeno. Od koruze štrlijo kvišku le gole bilke, nekatere višoke samo še en decimeter; uničena je pšenica, kar še ni bilo požete, oves in detela je zabita popolnoma v zemljo; tu in tam je celo odnesla zemljo s krompirja, da moli gol iz zemlje. Sadno drevje je skoraj golo; pod njim leži sklesčeno listje z letošnjimi in lanskimi mladikami, sadje je skoraj vse pobito; nad en dober decimeter ga je z listjem pod drevesi. Enako je trpelo tudi gozdno drevje. — Mariborska »Straža« priobčuje o tej strašni katastrofi naslednje poročilo: Lepo so kazali vinogradi po Slovenskih goricah in Halozah. Vinogradniki so se že veselili obilne trgatve, a v malo trenutkih jim je naravna sila izpremenila veselje v silno žalost. V soboto popoldne se je po dveh zelo vročih dnevih naenkrat zblačilo, pričelo je bliskati in grometi in usula se je ploha in — debela toča, ki je razpršila vse nađe poljedelcev in vinogradnikov. Toča je pobila v smeri od Žerkovc pri Sv. Petru nižje Maribora čez Jerčovo, Metavo, Jablanec, Sv. Rupert, Sv. Lenart, Sv. Trojico, ormoški, svetinjski in ljutomerski okraj in, kakor čujemo, tudi Halozam ni prizanesla. Toča kakor pesti desetletnega otroka je potrla vse pridelke, ki so ostali na njivi. Kmetje obupavajo; ne vedo, kako bodo prehranili sebe in živino. Koruza, oves in del pšenice je uničeno, da ubogi kmet ne more dobiti niti enega zrna. Različne živali, kakor zajce, perutnino i. dr. je pobila toča po polju. Hiše, ki so z opeko krite, so vse razkrite, ker vsa opeka je potrtja popadala na tla. Sadja ni ostalo niti enega na drevesu. Gorica je za par let uničena; grozdje plava po potokih. Ta toča se je usipala brez vsakega dežja. Kaj takega tudi najstarejši ljudje ne pomnijo. — Tudi po Gorenjem Štajerskem je toča v par minutah vse pobila. Vse je golo. Tudi okna so razbita. Na stotine rodbin obupuje. — Danes smo dobili še naslednje poročilo: Osební vlak, ki prihaja iz Budimpešte, je toča dobila pri postaji Ormož. Toča je pobila na vlaku vsa okna. Potniki so se skrivali pod klopmi, da jih ni rnilo steklo. Škode je več milijonov. Abiturient Kolenc, ki se je takrat vozil na kolesu, je bil s tako silo zadet od toče, da je nezavesten padel s kolesa in se močno ranil. Mesto Ormož je kakor opustošeno. Vsa opeka na strehah je razbita, drevesa so gola, vse je uničeno. Človeku se zdi, kakor bi tu divjal ameriški tornado.

— **Umrli** je v Gradcu g. Fran Hrašovec, sodnik v pokoju, oče gosp. dr. Jurja Hrašovca, sodnika v pokoju.

— **Veselo priredi** »Bralno društvo v Št. Jurju ob Taboru s sodelovanjem Orla v nedeljo, dne 1. avgusta 1909 v sušilnici g. Fr. Krašovca. Na sporedu ste igr »Pri gospodi« in »Občinski tepček«, petje, telovadba, potem prosta zabava v Krašovčevi gostilni. Začetek ob 3. uri popoldan. Vstopnina: sedeži I. vrste à 1 K; II. vrste 70 vin., stojišča 40 vin.

— **Umrli** je v Slivnici pri Celju trgovec A. Eichberger. Pokojnik je bil hud Nemec. — **Umrli** je v Gradcu posestnik g. Andraž Bedjanič iz Obriža pri Središču.

— **Zaročnik** se je g. Josip Sever, davčni asistent v Mariboru z gdč. Ano Urbanc iz Ptuja.

— **Pokopali** so te dni na Vranskem veleposestnika Jakoba Mešiča.

Ljubljanske novice.

— **Popravila v šolah med počitnicami.** Priporočali smo pred kratkim, da se naj sedaj, ko je vreme ugodno, vrše popravila po šolah, posebno naj bodo okna noč in dan odprta, da se poslopje ob tako solčnih dnevih prezrači. Toda videti ni, da bi si merodajni krogi to kaj vzeli k srcu. — Šolska poslopja so zabita, kakor ječe, o kakih popravilih, o kakem snaženju ni ne duha ne sluha. Ganite se vendar šolske oblasti, ker je naravnost škandal, kako malo se stori za higijeno šolskih prostorov.

— **Zgradbo obrtne šole** bo nadzorovala država po svojem v šolskih stavbah

izkušenem tehniku. Od magistrata je pa določen J. Duffe, ki pa glede teh stavb nima nobene skušnje, a bo vlek za to »delo« mesečno — 200 kron. G. župan, ali se vam ne smilijo kronce?!

— **Poškodbe v tivoškem gozdu** so zdaj, zlasti v nočnem času, na dnevnem redu. Ondi in po drevedih se klati raznovrstna svojat, ki poškoduje drevje in klopí. Brez nočnih orožniških in policijskih patrulj ne bo miru in reda! To morajo oblasti odrediti, dokler je še čas!

— **Poročil** se je včeraj v cerkvi sv. Jakoba gosp. dr. Adam Ban iz Celja z gdč. Minko Jarčevu. Poročil ju je č. g. kaplan Ašič. — Poročil se je v Ljubljani g. Ludovik Egly z gdč. Barbaro Seliskar, hčerko strojevodje državne železnice.

— **Oddelek Rusov** si je danes popoldne ogledal deželni muzej.

— **Umrli** so: Ivan Čebular, mizar, Hranilnična cesta 6; Marija Lapajne, Tržaška cesta 28, soproga poduradnika; Evgen Zalar, Gradišče št. 11, pečar.

— **Umrli** je v Como na Laškem gospa Karla Ferrari roj. Luckmann.

— **Pogrešajo** vrtnarskega pomočnika Ignacija Oražma, rodom z Dolenjskega, pristojnega v Mengeš.

— **Pes popadel** je v nedeljo popoldne v neki gostilni v Šiški 9letnega Jožefa Zatljerja ter ga na levi nogi poškodoval. Pes je bil brez nagobčnika.

— **Konja sta se splašila** v soboto na Dolenjski cesti nekmu posestniku, ker sta se bila ustrašila električnega voza in zdirjala naravnost preko hidranta, pri katerem so delavci baš škropili cesto. Pri bakreni cevi sta konja napravila mestni občini 70 K škode.

— **Sirovina.** Ko je v soboto popoldne na Krakovskem nasipu na vozu spečega 39-letnega Franceta Mohorčiča stražnik zbudil in ga hotel legitimovati, ga je ta začel tako zmerjati, da mu je varnostni organ moral napovedati aretacijo, kateri se je vprl z vso silo in ga je bilo mogoče vkleniti in odvesti šele s pomočjo drugega stražnika. Med aretacijo je Mohorčič, ki je bil nekoliko pijan, bil okoli sebe z nogami in je enega stražnika na levem palcu znatno ugriznil. Ker ima doma bolne otroke, so ga spustili na prosto.

ČEŠKI IZLET V POLJSKE ZEMLJE.

Pod vodstvom praškega župana dr. Groša odpotuje te dni večja skupina Čehov v bratske poljske zemlje. Izletniki pojejo najprej v Krakov, potem na razstavo v Censtochovu, a potem v rusko Poljsko do Varšave. Poljaki se pripravljajo, da sprejmejo češke brate najpristnejše, in zlasti, da se oddolže Pražanom ki vsikdar sprejemajo Poljake kakor najbližje svoje brate.

Razne stvari.

— **Žabji dež.** Iz Utica, N. Y. v Ameriki poročajo, da je nedavno v Gouvernerju divjala nevihta, pri kateri je vel jak veter. Med jakim dežjem je pa padlo na zemljo tudi na tisoče malih žabic, katere so končno pokrile trotoarje v taki množini, da je bilo zelo težavno hoditi po ulicah. Žabice so bile izredno majhne, toda popolnoma razvite. Tudi železniški tiri so bili pokriti z žabicami in sicer v taki množini, da vlakom ni bilo mogoče voziti, dokler niso delavci bile očistili.

— **Mlad samomorilec.** V Debrecinu se je v stanovanju svojih roditeljev obesil 14-letni Ludovik Varga. Zapustil je oporoko, v kateri je svoje premoženje — 42 vinarjev — zapustil par svojim prijateljem.

— **Koliko psov pojedó v Berlinu.** Revni ljudje se v Berlinu hranijo s pasjim mesom. Lani so pojedli v Berlinu 3776 psov.

NE V AMERIKO!

Ameriški list »Ave Maria« priobčuje: Na razna vprašanja za svet odgovarjamo rojakom, da po Združenih državah še ne vladajo dosti boljše in ugodnejše razmere, kakor so. Dela se skoro povsodi, toda le po malem. Zato so zaslužki mali in življenje drago.

Rojakom ne svetujemo sedaj se izseljevati.

Dalje naj opozorimo rojake, da ima naseljeniška oblast namen, strogo ravnati se po naseljenjskih postavah. Zato naj bodo rojaki pri izseljevanju zelo pazljivi.

Predno odidejo od doma, naj pazijo: 1. da si preskrbe dober in zanesljiv naslov onega, h kateremu gredo;

2. da vzamejo seboj toliko denarja, da bodo imeli pri vstopu v Ameriko vsaj 25 dolarjev v žepu;

3. naj se gotovo obrnejo na Rafaelovo družbo v Ljubljani za priporočilen listek.

Dalje resno svarimo rojake, da naj nikar ne mislijo, da je Amerika pribež-

lišče »zlobnežev«, da se more v Ameriko kar tako priti. Ameriška vlada pazi, da prihajajo vanjo samo taki, ki bodo mogli državi in sebi biti v korist, ali vsaj ne v škodo in nesrečo. Kako razočarani so taki, ki pridejo sem, pa se morajo vrniti predno stopijo na ameriška tla. Popolnoma je napačna misel, da je v Ameriki vse dovoljeno in vse prosto. Hudobija je tudi tu hudobija. Iste božje in enake državne postavé veljajo tudi tu.

Enako naj ne gre na pot, kdor ni trden za delo, ni pravilno razvit. Če se doma ne more preživeti, kako se bo preživel v tujini.

Mož, nikar ne hodi sam v Ameriko. Ako gre eden, pojdita oba, ali pa nobeden. Ako gresta iskat sreče, pojdita jo iskat oba. Obaja jo bosta preje našla kot eden.

Sploh: predno greš od doma, premisli enkrat, premisli dvakrat, da, trikrat raje prej premisli, predno se odločiš za ta korak, da ga ne boš bridko obžaloval, ko bo že prepozno.

Družba sv. Rafaela.

Telefonska in brzojavna poročila.

K NESREČI NA TRIGLAVU.

Dunaj, 27. julija. Učitelj Plaichinger se je danes iz Ljubljane pripeljal na Dunaj. Bratu je brzojavil, da ni ranjen, v resnici ima pa jako nevarne rane na glavi. Tudi več reber si je polomil pri padcu. Ko se je pripeljal na Dunaj, imel je še obveze, ki so mu jih dali v Mojstrani. Zdravnik je odredil, da mora Plaichinger v posteljo in tudi obiskov ne sme sprejemati.

ZDRUŽITEV DJAKOVSKO IN SERAJEVSKOŠKOJE.

Split, 27. julija. »Naše Jedinstvo« poroča, da nameravajo združiti djakovsko in serajevsko nadškofijo. Če se to zgodi, se preseli nadškof dr. Stadler v Dakovce, serajevski škof pa postane naslovni škof dr. Šarić.

PODČASTNIK ZABODEL PODČASTNIKA.

Šibenik, 27. julija. Minulo soboto so pokopali podčastnika M. z vojne lačje »Nadvojvoda Friderik«. Podčastniku M. je ukazal profoz, naj aretira nekega pijanega podčastnika. Ko je pijani podčastnik videl, da ga hoče tovariš prijeti, je ponadel bajonet in zabodel podčastnika M. Morilec je v preiskavi.

CARJEVO POPOTOVANJE.

Kiel, 27. julija. V Hemmelmark, poletno bivališče princa Henrika je odpotovalo 15. mož, ki prevzamejo med carjevim obiskom stražo.

PROTEST PROTI CARJEVEMU OBISKU.

Kiel, 27. julija. Danes se vrši tu soc. dem. zborovanje proti obisku ruskega carja. Poročal bo Liebknecht.

ODSTAVLJENI ŠAH.

Teheran, 27. julija. Perzijci ponujajo odstavljenemu šahu na leto 5000 funtov šterlingov pod pogojem, da takoj zapusti deželo. Načelnik brigade kazakov Ličakov se poda v Peterburg, da osebno poroča.

POLET S FRANCOSKEGA NA ANGLEŠKO.

London, 27. julija. Blieriot je rekel v Doveru poročevalcu »Daily Maila«, da je obljubil svoji ženi, da ne bo več ponovil svojega poleta čez morje s Francoskega na Angleško.

Pariz, 27. julija. Svoj polet je opisal Blieriot nekemu časnikarju sledeče: Sredi svoje vožnje sem bil 10 minut brez krmila. Nisem znal, kje da sem. Ako bi odpovedal stroj, bi bil brezdvomno utonil, ker sem prehitel torpednega rušilca »Escopete«. Veter me je nesel proti vzhodu na doverske čeri, kjer sem krmaril proti jugozahodu. Polet je bil najlepši in najmirnejši mojih poletov. Gotovo je, da poletim nazaj v Calais s svojim aeroplanom.

London, 27. julija. Barron de Forest je razpsal 2000 funtov prvemu Angležu, ki v lastnem aeroplanu poleti z Angleške na Francosko.

Pariz, 27. julija. Francosko časopisje navdušeno hvali Blieriotov polet, ki pomenja nov zgodovinski oddelek v osvojitnem zračnem boju.

KOLERA V PETERBURGU.

Peterburg, 27. julija. Včeraj je tu obolelo na kolero 25 oseb.

ŠEST RUDARJEV SE ZADUŠILO.

Vratislav, 27. julija. Pri Javorznu se je zadušilo v rudniku šest rudarjev.

Le oni ne mara
testenin, ki ni še
„Pekatek“ okusil!

Pšenica za oktober	13.43
Pšenica za maj 1910	—
Rž za oktober 1. 1909.	9.83
Oves za oktober	7.65
Koruza za julij 1909	7.82
Koruza za maj 1. 1910	7.09
Efektiv: — — —	

Meteorološko poročilo.

Višina n. morjem 306.2 m, sred. zračni tlak 736.0 mm

C	Čas opa- sovanja	Stanje baro- metra v mm	Tempe- ratura po Celsijju	Vetrovi	Obilje	Padačina v 24 urah v mm
26	9. zveč.	734.0	24.0	sl. jzrh.	jasno	—
27	7. zjutr.	36.3	17.9	sl. vzjvzh.	—	0.0
	2. pop.	38.1	26.3	p. m. jvzh.	del. obl.	—
Srednja včerašnja temp. 24.9°, norm 19.9°.						

Ustna voda „Euodin.“Specialiteta za **kadilce.**

3265 Glavna zaloga: (11)

Lekarna **Ub. pl. Trnkoczy** v Ljubljani.**Veliko zalogo absolutno zanjamljenega
pristnega vina,** 1097

priporočano opetovano od knezoškof. ordi-
narijata ljubljanskega p. n. vlč. gg. župnikom
za mašna vina, ima **Kmetijsko društvo**
v Vipavi. — Izborna kvaliteta: letošnje
belo mašno vino od 30—40 K. Sorti-
rano vino rizling, beli burgundec, silvanec
in zelen od 40—55 K, črni „Karminet“ po
55 K, postavljeno v Postojno ali Ajdov-
ščino. — Izpod 56 litrov se ne oddaja;
na debelo po dogovoru ceneje. — Stara
desertna vina v buteljkah po 1 do 1.20 K,
vinski kis po 30 K in tropinsko žganje po
2 K liter.

Prevara izključena, ker je klet pod nadzorstvom dekana vipavskega.

Za zadrage in večje množine izjemne cene. — Za obilne naročbe se priporoča **Kmetijsko društvo v Vipavi.**

2079 **Dr. Iv. Geiger** 3-1
ne ordinira do 17. avgusta f. l.

KOČIJAŽA

III k trem konjem išče **gručinsko**
oskrbnitvo Impole. Več se izve v
gradu **Impole p. Radna, Dolenjsko.**

2078 Za štiri leta staro 3-1

deklicose išče **oskrbovanje.** Ponudbe ter zahteve na upravnštvo tega lista pod št. 2078.**Prost ogled!**

Do 1. avgusta t. l. prodaja pod ceno.
Več vrst **platnenega blaga, prtov,**
prtičev, žepnih robcev, kravat, švi-
carskih vezil, nogavic in perila.

Prilika je zelo
ugodna samo
proti takojšnjemu
plačilu.

Anton Šarc, Sv. Petra cesta 8
izdelovanje perila in oprem za neveste.

2083 1-1

Rodbina Sorre naznanja potr-
tim srcem vsem sorodnikom, prijate-
ljem in znancem prežalostno vest o
smrti iskreno ljubljene sestre oziroma
tete, gospodične

Ane Sorre

zasebnice

ki je danes ob pol 7. uri popoldne po kratki in mučni bolezni v 67 letu starosti mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb predrage rajnice bode v sredo dne 28. julija ob pol 7 uri popoldne.

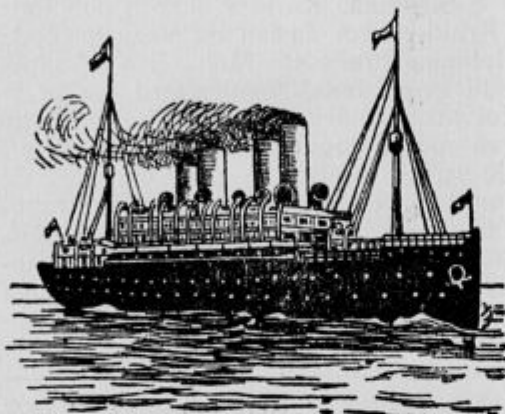
Sv. maše zadušnice se bodo slu-žile v več cerkvah.

Nepozabno pokojnico priporočamo v blag spomin in molitev.

Dolenji Logatec, 26. julija 1909.**H. Volk, kemična pralnica
Šoštanj, Štajersko**se priporoča za **snaženje vsako-**
vrstnih oblek itd. Cene primerno nizke. Delo solidno in se tekom tedna izvrši.**Sprejemalnica za Ljubljano pri I. Magdču, krojaču, Miklošičeva cesta 10.**

680

30-1

Kdor hoče varno, mirno in hitro

v AMERIKO

potovati, naj se obrne na od visoke c. kr. deželne vlade potrjenega glavnega zastopnika 1639 30

Fr. Seunig, Ljubljana
Kolodvorske ulice št. 28.Odprava potnikov samo z najnovejšimi parniki **velikani:**

Kaiserin Auguste Victoria	nosi 25.000 ton
Amerika	24.000
President Lincoln	20.000
President Grant	20.000

Vožnja **Ljubljana-Hamburg** traja z na novo uvedenimi direktnimi voznimi kartami, brez vsake menjave, okroglo samo 1¹/₂ dneva ter ima potnik pravico **porabe** **brzovlakov** po celi črti od avstrijske meje (Eger) naprej.**najemnik**

gostilne in trgovine v trgu Grebinj pri Velikovcu. Najemnik mora biti zmožen slovenskega in nemškega jezika. Tozadnevne prošnje se naj pošiljajo na „Hranilnico in posojilnico“ v Velikovcu.

Zastonj

torej **brezplačno** dobi vsak človek v **lekarni Trnkoczy z raven rotevža**, lepo tiskano deset zapovedi za zdravje tudi po pošti se brezplačno razpošilja. 3257-52-

2685 1-

Antonija Sapla naznanja v svojem in v imenu svojih otrok **Antona, Anice, Jožice, Pavle in Riharda** vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je njen ljubi in dobri soprog, oziroma oče, brat, stric in svak, gospod

ANTON ŠAPLA

posestnik, trgovec itd.

danes ob 8. uri zjutraj, v 65. letu svoje starosti, previden s svetimi zakramenti za umirajoče, mirno v Gospodu zaspal.

Truplo predragega rajnika se bode prepeljalo jutri, dne 27. t. m. ob 5. uri popoldne iz Leonišča v Ljubljani na državni kolodvor v Sp. Šiški, od koder se prepelje na dom v Šturje pri Ajdovščini, kjer bo pogreb s kolodvora dne 28. t. m. ob polu 11. dopoldne uri na domače pokopališče.

Sv. maše zadušnice se bodo darovale v župni cerkvi v Šturjah.

Ljubljana-Šturje, dne 26. julija 1909.

Potrtega srca naznanja vsem preč. duhovnim sobratom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je prečastiti gospod

Stanko Peharc

župnik v Črnomlju

včeraj dne 26. julija po kratki in mučni bolezni, v 39. letu svoje starosti, preminil v Gospodu.

Pozemski ostanki predragega pokojnika se prepeljejo v sredo 28. t. m. ob 3. uri popoldne iz Kandije na kolodvor v Rudolfovem in odtam v Tržič, kjer se polože v četrtek 29. t. m. ob pol 11. uri dopoldne k večnemu počitku.

Sv. maše za dragega pokojnika se bodo brale v raznih cerkvah.

Pokojnika priporočava vsem duhovnim sobratom v molitev in blag spomin.

Črnomelj, dne 27. julija 1909.**P. R. Kubinek in Mir. Rodič**
kaplana.

2084

Potrtega srca naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je naš prelubi, nepozabni sin, ožir. brat in stric, gospod

Stanko Peharc

župnik v Črnomlju

včeraj dne 26. julija po kratki in mučni bolezni v 39. letu svoje starosti, preminil v Gospodu.

Pozemski ostanki predragega pokojnika se prepeljejo v sredo 28. t. m. ob 3. uri popoldne iz Kandije na kolodvor v Rudolfovem in odtam v Tržič, kjer se polože v četrtek 29. t. m. ob pol 11. uri dopoldne k večnemu počitku.

Sv. maše za dragega pokojnika se bodo brale v več cerkvah.

Pokojnika priporočamo posebno vsem duhovnim sobratom v molitev in blag spomin.

Venci se hvaležno odklanjajo.

V Tržiču, dne 27. julija 1909.

2082 1-1

Žalujoči ostali.

**Podružnice
Spljet, Celovec**- **In Trst** -- **Delniška glavnica** -
- **K 3.000.000.** -**Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani Stritarjeve ulice 2**sprejema vloge na knjižice in na te-koči račun, ter je obrestuje po čistih **1/2 %**

Kupuje in prodaja srečke in vse vrste vrednostnih papirjev in po dnevnem kurzu.

**Podružnice
Spljet, Celovec**- **In Trst** -- **Rezervni fond** -
- **K 300.000.** -